

İslam İklim Değişikliği Deklarasyonu Nasıl Hazırlandı?

Prof. Dr. İbrahim Özdemir

İslam İklim Değişikliği Deklarasyonu hazırlama çalışmaları merkezi İngiltere’de olan ve Müslüman çevrecilerin kurduğu ilk vakıflardan sayılan *Ekoloji ve Çevre Bilimleri İslami Vakfı (Islamic Foundation for Ecology and Environmental Sciences)* öncülük etti.

Amaç, Aralık ayından Paris’te yapılacak **Dünya İklim Değişikliği Konferansına** 1.6 milyar Müslümanın sesini duyurmaktır. Deklarasyon tamamen sivil ve katılımcı bir anlayışla hazırlandı.

Deklarasyon metnini oluşturmak için ilk olarak bir heyet oluşturuldu. Heyette yer alan isimler dünyada çevre konusundaki çalışmaları ile tanınan farklı ülkelerden bilim insanlarıydı.

- Prof. Dr. Azizan Baharuddin, University of Malaya, Malezya.
- Prof. Dr. İbrahim Özdemir, İpek Üniversitesi, Türkiye.
- Dr. Othman Llewellyn, Çevre Planlamacı, Sudi Arabistan.
- Prof. Dr. Abdelmajid Tribak, ISESCO Daire Başkanı, Çevre Programları, Fas.
- Dr. Fachruddin Mangunjaya, Başkan Yardımcısı, İslami Araştırmalar Merkezi, Universitas Nasional, Endonezya.

Heyetin hazırladığı metin başta Prof. Dr. Seyyid Hüseyin Nasr olmak üzere konuyla ilgili birçok Müslüman bilim insanı ve çevreciye gönderildi.

Taslak metne yapılan teklif ve katkılar 16 Ağustos 2015 tarihinde sempozyum öncesi İstanbul’da bir araya gelen hazırlama heyeti tarafından değerlendirildi. Gelen tüm olumlu katkılar dikkate alınarak taslak metne son şekli verildi.

Deklarasyonu tartışmak ve kamu oyuna duyurmak için 17-18 Ağustos 2015 tarihlerinde İstanbul’da bir sempozyum düzenlendi. Sempozyuma 20 ülkeden 80’den fazla bilim insanı, çevreci ve sivil toplum kuruluşları katıldılar. Başka din mensupları da “gözlemci” olarak sempozyuma davet edildi.

Sempozyuma BM Genel Sekreteri adına Genel Sekreter Yardımcı ve UNEP Başkan Yardımcısı İBRAHİM THIAW da katıldı. İslam İklim Değişikliği Deklarasyonu 18 Ağustos 2015’te yapılan bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyuruldu.

Basın toplantısına katılanlardan *Küresel İslami Yardım Kuruluşu (Islamic Relief Worldwide)* Muhammed Ashmawey Başkanı konuyla ilgili şu tespitlerde bulundu:

“Biz Müslümanlar dünyamızın, çocuklarımızın ve torunlarımızın geleceği için endişeliyiz. Zaman azalıyor. Bu sene sonuna kadar Paris’te bir kü-

resel iklim anlaşması çıkmak zorunda. Biz Müslümanlar bunun farkındaydık. Bizim dinimiz Tanrı'nın tüm yarattıklarını korumamızı salık veriyor. Bu bizim hepimizin ortak problemi, tüm inançlar tek bir dünyayı paylaşıyoruz ve biz Müslümanlar çözümün bir parçası olacağız.”

Ekoloji ve Çevre Bilimleri İslam Vakfı Kurucusu Fazlun Khalid, Müslümanların büyük çoğunluğunun iklim değişikliğinin farkında bile olmadığını söyleyerek sözlerine başlayarak şunları söyledi:

“Bu deklarasyon 1.6 milyar Müslüman'ın dikkatini çekmek, iklim değişikliğine karşı harekete geçmelerini hatırlatmak için hazırlandı. Paris'te **Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi'nde bir çok Müslüman lider, politikacı olacak. Onlara, İslami olarak İklim Değişikliğine karşı ne yapmaları gerektiğini hatırlatacak, onları yönlendirecek bir kaynak metin olarak hazırlandı.** Politikacılar şimdiki kalkınma, büyüme hedefleriyle devam edemezler. Bu çok açık”.

Prof. Dr. İbrahim Özdemir ise, 20 yıldır bu konuyla ilgilendiğini ifade ederek, çevre problemlerinin ekonomik ve istihdam boyutu olduğunu, kendi ülkelerinde sürdürülebilir yaşamı olmayanların başka ülkelere göç ettiğine dikkati çekti. Başta İklim Değişiklikleri olmak üzere çevre sorunlarının çocuklarımızın ve torunlarımızın geleceğini tehdit ettiğini söyleyen Özdemir, bu konuda duyarlı olmanın ahlaki ve insani bir sorumluluk olduğunu vurguladı.

Deklarasyonda konuyla ilgili olarak Kur'an-ı Kerim'den, Hz Peygamber'in uygulamalarından örneklerle yer verilerek Müslümanların çevre konularında daha duyarlı olmaları istendi.

Ayrıca devlet başkanlarına, siyasi liderlere, iş dünyasına, UNFCCC delegelerine, dini liderler ve bilim insanlara, cami cemaatlerine, eğitimcilere, sivil toplum kuruluşlarına ve medyaya iklim değişikliğinin, çevresel bozulmanın ve biyolojik çeşitliliğin kökeni olan alışkanlıkların ve zihniyetlerin değiştirilmesi, çözüm üretilmesi çağrısında bulundu.

Zengin ve petrol üreticisi Müslüman ülkelere de, yüzyılın ortasından geç olmamak üzere mümkün olan en kısa sürede sera gazı emisyonlarını terk etme konusunda önderlik etmeleri yönünde davet yapıldı.

Deklarasyon metni tüm dünya liderlerine, ilgili kuruluşlara, Müslüman dünyadaki dini liderlere ve eğitim kuruluşlarına gönderilecek.